



پیدا و پنهان پیوستن به FATF

کمیل مومنی

مقدمه

باب مذاکره درباره‌ی توان موشکی ایران و محدودسازی آن از زمان اوپاما آغاز شد.

۲. حفظ ساختار کلی تحریم‌ها

۳. جلوگیری از نقش‌آفرینی ایران در مقابله با تروریسم

۴. دخالت در امور داخلی ایران (که یکی از مصادیق آن نفوذ در ایران جهت بروز ناآرامی و بعضاً اغتشاشات است).

آمریکایی‌ها جهت برآورده شدن این اهداف، سال‌هاست که راهبردها و تاکتیک‌های متعددی را دنبال می‌کنند که ماجرای FATF یکی از آن‌ها می‌باشد.

حال با توجه به این توضیحات، رصد و تحلیل تحرکات پسابرجامی آمریکایی‌ها جهت اخذ تصمیمات صحیح و راهبردی از مهم‌ترین کارهاست که در این یادداشت به بخشی از آن می‌پردازیم.

چند سالی است که بحث پیوستن ایران به کارگروه اقدام ویژه‌ی مالی برای مبارزه با پول‌شویی و تامین مالی تروریسم موسوم به «FATF» در محافل فکری و سیاسی کشورمان مطرح است. غربی‌ها نیز پیوستن ایران با این گروه را مجوزی برای مراودات تجاری بین‌المللی خصوصاً در فضای پسابرجام می‌دانند که درستی یا نادرستی این ادعا موجب شده است تا بحث‌های فراوانی پیرامون آن شود؛ به طوری که بسیاری از کارشناسان و نمایندگان مجلس نگرانی‌های متعدد و بسیار جدی در این زمینه داشتند.

نکته‌ی قابل توجه این که راهبرد آمریکایی‌ها از فردای امضای برجام را می‌توان در چهار مورد خلاصه کرد:

۱. بازدارندگی ایران در حوزه‌ی دفاعی (آمریکایی‌ها همواره به دنبال بازدارندگی ایران در حوزه‌ی دفاعی بودند؛ لذا تلاش برای باز کردن

آمریکا و نفوذ در FATF

گروه ویژه‌ی اقدام مالی موسوم به FATF نخستین بار در سال ۱۹۸۹ توسط هفت کشور بزرگ صنعتی یعنی؛ آمریکا، انگلیس، فرانسه، آلمان، کانادا، ژاپن و استرالیا در ابتدا با هدف مبارزه با تأمین مالی مواد مخدر تشکیل شد. در سال ۲۰۰۱ دامنه‌ی فعالیت‌های آن به مبارزه با تأمین مالی تروریسم و در سال ۲۰۰۸ به تأمین مالی سلاح‌های کشتار جمعی اشیاع‌های گسترش یافت. در سال ۲۰۰۹ این نهاد بین‌المللی ایران را در لیست سیاه خود قرارداد. پس از آن نیز آمریکا تحریم‌های بانکی و نفتی ثانویه خود علیه ایران را آغاز کرد.

دفتر FATF که در پاریس مستقر است. FATF طی جلسات متعدد خود در دو سال گذشته، اجرای محدودیت‌هایی علیه ایران را به حال تعلیق در آورده بود؛ اما اکنون آمریکایی‌ها تلاش دارند بعد از خروج از برجام این اقدامات ضدایرانی در FATF علیه ایران از سر گرفته شود. این امر نشانگر آن است که آمریکایی‌ها بر چنین سازمان‌هایی که خودشان به نوعی تاسیس کرده‌اند اعمال نفوذ دارند و قواعدش را تعریف و تأیید می‌کنند؛ لذا در دوران پسابرجام، طرف‌های غربی خصوصاً آمریکایی‌ها تلاش دارند با تحمیل چنین قوانینی به ایران در دوران پسابرجام، ایران را کنترل کنند، از این جهت است که اسنادی هم چون ۲۰۳۰، الحاق به FATF و کنوانسیون «پالمو» را مطرح کرده‌اند.

اصل ماجرا

از آن جایی که برجام دستاوردی برای ایران در زمینه‌های مورد توافق، خصوصاً در حوزه‌ی مبادلات بانکی نداشت که تعبیر «تقریباً هیچ» آقای سیف، رئیس کل بانک مرکزی، شاهد این گفتار است، مسئولین کشور برای سرپوش گذاشتن به این ناکارآمدی و توجیه خسارت محض برجام، همکاری با FATF را برای رفع مشکلات بانکی دستاویز خود قرار دادند؛ اما غافل از این که ریشه‌ی مشکلات بانکی، نه در FATF بلکه در تحریم‌های ثانویه‌ی بانکی آمریکا علیه ایران است! در ابتدا مسئولین ریشه‌ی مشکلات بانکی را تحریم‌های آمریکا بیان می‌کردند و به همین دلیل مذاکرات هسته‌ای و برجام حاصل از آن را تنها راه ممکن برای رفع مشکلات بانکی می‌دانستند؛ ولی این توافق نیز در رفع مشکلات بانکی ایران ناکارآمد ماند. برای نمونه علی طیب‌نیا، وزیر اقتصاد و امور دارائی دولت یازدهم، می‌گوید: «برای ارتباط با بانک‌های بزرگ جهانی دچار مشکل هستیم و آن‌ها با ما کار جدی نمی‌کنند. انتظار ما این بود که بعد از برجام ما بتوانیم با بانک‌های بزرگ هم کار کنیم؛ اما به دلایل مختلف ما هنوز نتوانسته‌ایم با این بانک‌ها کار کنیم.»

هم‌چنین ولی‌الله سیف، رئیس بانک مرکزی، نیز در مورد مشکلات بانکی و دلایل عدم همکاری بانک‌های جهان می‌گوید: «کارشکنی‌های آمریکایی‌ها اجازه نداده که از دستاوردهای برجام استفاده‌های اقتصادی لازم را ببریم؛ زیرا بانک‌های اروپایی هم به دلیل ترس از آمریکایی‌ها، نتوانسته‌اند رابطه‌ی لازم را با ایرانی‌ها برقرار کنند.»

باوجود چنین اظهارات و شواهدی بازهم مسئولین، مشکلات بانکی کشور را ناشی از حضور ایران در لیست سیاه FATF می‌دانند و سعی دارند با پذیرفتن همه‌ی درخواست‌های FATF زمینه را برای رفع مشکلات بانکی (البته به ظن خودشان) حل کنند.

به همین دلیل از اواسط سال ۱۳۹۵ دولت حسن روحانی اقدام به همکاری گسترده با کارگروه ویژه‌ی اقدام مالی موسوم به FATF کرد که حاصل این همکاری‌ها، برنامه‌ای ۴۱ ماده‌ای شامل مجموعه‌ای از اقدامات اجرایی و تقنینی از جمله اصلاح برخی از قوانین داخلی در زمینه‌های پول شویی، تأمین مالی تروریسم و پیوستن به برخی از معاهدات بین‌المللی شده است و متأسفانه وزیر اقتصاد وقت، جناب آقای دکتر طیب‌نیا، بدون طی مراحل قانونی، آن را پذیرفته و در طول بیش از یک سال گذشته نیز بخش‌های مختلف دولت در حال اجرای بندهای این برنامه بوده‌اند. بنابراین دولت به امید رفع مشکلات بانکی کشور که برجام، ناتوان از حل آن بود تصمیم گرفت تا با پذیرفتن درخواست‌های FATF به ظن خود بسترهای لازم را برای حل مشکلات بانکی کشور فراهم کند؛ بدین منظور دولت، علاوه بر گذراندن لایحه‌ی پالمو و تصویب آن در مجلس، سه لایحه‌ی دیگر درخواستی FATF شامل «لایحه‌ی اصلاح قانون مبارزه با پول شویی»، «اصلاح قانون مبارزه با تأمین مالی تروریسم» و «الحاق ایران به کنوانسیون مبارزه با تأمین مالی تروریسم» را نیز با اصرار در دستور کار مجلس قرار داد.

اظهارات نپخته

هرچند که دولت سی و دو مورد از چهار ویک مورد درخواست FATF را اجرا کرده است؛ ولی مشکلات اقتصادی و بانکی کشور هنوز به قوت خودش باقی است. مسعود پزشکیان، نائب رئیس مجلس شورای اسلامی، در انتقاد به منتقدان FATF می‌گوید: «FATF بحث کاملاً تخصصی است که باید کارشناسان متخصص در رابطه با آن سخن بگویند. متأسفانه برخی در کوچه و خیابان از مردم درباره‌ی FATF مصاحبه می‌کنند، حتی کسانی که در تلفظ آن مشکل دارند، درباره‌ی آن نظر می‌دهند، یک عده هم خیال می‌کنند که در همه‌ی زمینه‌ها می‌توانند نظر بدهند.»

هم‌چنین برخی از نمایندگان مجلس نیز در اظهاراتی مدعی شدند که پیوستن ایران به FATF به ضرر آمریکا خواهد بود برای نمونه مصطفی کواکبیان، عضو اصلاح‌طلب مجلس، در این زمینه گفت: «امروز قطعاً مشکلات نظام بانکی داریم و طرف‌های دیگر می‌گویند برای حل مشکلات بانکی باید به این کنوانسیون (مبارزه با تأمین مالی تروریسم) بپیوند. تصویب لایحه‌ی الحاق ایران به کنوانسیون مبارزه با تأمین مالی تروریسم به نوعی مقابله با آمریکا است.»

باتوجه به این که گفته می‌شود انجام تعهدات FATF از سوی ایران، از یک طرف به حل مشکلات بانکی ایران منجر می‌شود و از طرف دیگر زبان آمریکا را به دنبال دارد، بهتر است به اظهارات خوان زارانه، معاون سابق مدیریت مبارزه با تروریسم و جرائم مالی در وزارت خزانه‌داری آمریکا، اشاره شود که در این زمینه می‌گوید: «برای قرار دادن ایران در تنگنا و سخت‌تر کردن شرایط برای این کشور، به حضور کامل او در FATF نیاز است.»

هم‌چنین، دنی گلاسر و چپ پونسی، دو دیپلمات برجسته در فضای مالی جهانی و متخصص در بحث مبارزه با پول شویی، از سوی ایالات متحده، یک فرایند مطمئن را در درون نظام FATF گنجانند که ایران را تحت نظارت‌های دقیق قرار می‌داد.

راهبردهای رهبر و امتحان مجلس

محمدعلی پورمختار، نماینده مردم بهار و کیودرآهنگ، نیز در مجلس به عنوان مخالف تصویب ماده‌ی یک لایحه‌ی اصلاح قانون مبارزه با تأمین مالی تروریسم صحبت‌های خود را با اخطار اصل یکصد و سه قانون اساسی شروع کرد و با اشاره به دیدار نمایندگان مجلس با مقام معظم رهبری گفت: «در ملاقات با مقام معظم رهبری ایشان صراحتاً نظرشان را راجع

اما نکته‌ی درخور تأمل این است که برخی موضع‌گیری‌ها در حالیست که مقام معظم رهبری در دیدار با نمایندگان مجلس که به مناسبت سالگرد آغاز به کار مجلس دهم در تاریخ ۹۷/۳/۳۰ برگزار شد، با صراحت سخنانی را علیه تصویب چنین معاهداتی در مجلس بیان فرمودند که این سخنان در سه بخش زیر قابل دسته بندی است:

۱. این معاهدات ابتدا در اتاق‌های فکر قدرت‌های بزرگ و برای تأمین منافع و مصالح آن‌ها پخت‌وپز می‌شود و سپس با پیوستن دولت‌های هم‌سو یا دنباله‌رو یا مرعوب، شکل به ظاهر بین‌المللی می‌گیرد، به گونه‌ای که اگر کشور مستقلاً مانند ایران، آن‌ها را قبول نکند او را مورد هجوم شدید قرار می‌دهند که مثلاً ۱۵۰ کشور پذیرفته‌اند شما چطور آن را رد می‌کنید؟

۲. همان‌گونه که درباره‌ی «برخی کنوانسیون‌های بین‌المللی اخیراً مطرح شده در مجلس» گفتیم، مجلس شورای اسلامی که رشید و بالغ و عاقل است، باید مستقلاً در موضوعاتی؛ مثل مبارزه با تروریسم یا مبارزه با پول‌شویی قانون‌گذاری کند.

۳. ممکن است برخی مفاد معاهدات بین‌المللی خوب باشد؛ اما هیچ ضرورتی ندارد با استناد به این مفاد به کنوانسیون‌هایی پیوندیم که از عمق اهداف آن‌ها آگاه نیستیم یا می‌دانیم که مشکلاتی دارند.

اما مجلس شورای اسلامی که در معرض امتحان بزرگی قرار دارد، به غیر تصویب لایحه‌ی پالرمو که مربوط به بهمن ۱۳۹۶ بوده است، در اردیبهشت‌ماه سال جاری نیز لایحه‌ی دوم و هم‌چنین کلیات لایحه‌ی سوم را به تصویب رساند. لایحه‌ی چهارم نیز با یکصدوسی و هشت رأی موافق و یکصدوسی رأی مخالف برای مدت دو ماه از دستور کار مجلس خارج شد. لازم به ذکر است لایحه‌ی پالرمو پس از تصویب به شورای نگهبان ارجاع شد که پس از بررسی متوجه شد، این مصوبه با متن اصلی کنوانسیون مغایرت فاحشی دارد و به همین دلیل این مصوبه را رد کرد. مجلس نیز پس از رد این مصوبه توسط شورای نگهبان و اصلاح لایحه توسط دولت، مجدداً آن را بررسی و تصویب کرد و در حال حاضر لایحه‌ی مذکور در دستور کار شورای نگهبان قرار دارد. در این رابطه حسینی حاجی دلگانی، نماینده‌ی مردم شاهین‌شهر، اظهار داشت: در سال ۹۵، طیب‌نیا وزیر اقتصاد دولت یازدهم، تهدید می‌دهد که تا دی ماه ۹۶ دو الحاق، یکی الحاق ایران به کنوانسیون تأمین مالی تروریسم و دیگری الحاق ایران به پیمان پالرمو در مجلس شورای اسلامی تصویب شود. حاجی دلگانی افزود: این دو لایحه در راستای تعهدات دولت به FATF است.

به کنوانسیون مبارزه با تأمین مالی تروریسم بیان فرمودند. «علی لاریجانی، رئیس مجلس، صحبت‌های پورمختار را قطع کرد و گفت: «این لایحه، کنوانسیون نیست، این قانون است. این همان است که آقا فرمودند: خودتان قانون بگذارید، کنوانسیون را سر جاش قبول نکنید. آن بحث دیگری است.»

پورمختار در جواب این اظهارات لاریجانی گفت: «مواردی که در این لایحه است، برگرفته از همان کنوانسیون است و همین که مصداق تروریسم را شورای عالی امنیت ملی تشخیص دهد، حق تحفظی است که در آن کنوانسیون هم وجود داشت. در هر صورت این اصلاحات در راستای پذیرش کنوانسیون و مقدمه‌ی آن بوده و عملاً با تصویب این ماده، آن کنوانسیون را می‌پذیریم. من اولاً خواهشم این است که این لایحه باید از دستور کار خارج شود. به کمیسیون بازگشته و مسکوت بماند و به سمت این برود که ما در آینده راجع به آن چه تصمیمی خواهیم گرفت.»

دفتر FATF که در پاریس

مستقر است. FATF طی

جلسات متعدد خود در

دو سال گذشته، اجرای

محدودیت‌هایی علیه

ایران را به حال تعلیق

در آورده بود؛ اما اکنون

آمریکایی‌ها تلاش دارند

بعد از خروج از برجام

این اقدامات ضدایرانی

در FATF علیه ایران از

سر گرفته شود.

آن سوی سکه

اما در برنامه‌ی گفتگوی ویژه‌ی خبری که در تاریخ ۹۷/۴/۲ با حضور محمد دهقان، نماینده‌ی مجلس شورای اسلامی، مجید شاکری، استاد دانشگاه و کارشناس مسائل مالی بین‌المللی و احمد مؤمنی‌راد، استاد دانشگاه و کارشناس حقوق بین‌الملل، برگزار شد، زوایای متعدد این بحث نقد و بررسی شد.

محمد دهقان با اشاره به این که FATF یک گروه اقدام مالی است که تحت تأثیر کشورهای سلطه‌گر به ویژه آمریکا قرار دارد، افزود: «آن‌ها سازوکارهایی را برای کشورها تعیین کردند تا بتوانند از نظر تبادلات مالی بر آن‌ها اشراف داشته باشند و رصد کنند.» وی با اشاره به این که ما در خصوص تعریف تروریسم با غربی‌ها تفاوت دیدگاه داریم، افزود: «سیاری از گروه‌های تروریستی جهان تحت حمایت آمریکا هستند. آن‌ها سازمان‌های آزادی‌بخش و گروه‌هایی را که برای آزادی و تعیین سرنوشت خود مبارزه می‌کنند، تروریست می‌دانند در حالی که ما رژیم صهیونیستی را تروریست می‌دانیم و گروه‌های حماس و حزب‌الله لبنان و مردم یمن را تروریست نمی‌دانیم؛ اما آمریکایی‌ها آن‌ها را تروریست می‌دانند و به بمباران مردم بی‌گناه هم کمک می‌کنند. وی همچنین افزود: چهل الزام را برای کشور ما قرار داده است تا کشورمان را از لیست سیاه خارج کند که به نظر من حتی اگر به این الزامات عمل کنیم از لیست سیاه خارج نمی‌شویم. دولت چهاربخش از این الزامات را به مجلس ارائه کرده است تا تصویب شود و سی و شش مورد را هم خود دولت عمل می‌کند.»

دهقان اضافه کرد: «آن‌ها می‌خواهند از مبادلات مالی ما آگاه شوند. شفافیت در داخل کشور هر چه بیشتر باشد بهتر است؛ اما حداکثر شفافیت در خارج و حداقل شفافیت در داخل، نگران کننده است.» این نماینده‌ی مجلس شورای اسلامی گفت: «FATF پیمان و کنوانسیون نیست بلکه یک گروه اقدام مالی است که تحت فرمان G7 تشکیل شده است و آمریکا بر آن‌ها نظارت دارد و استفاده می‌کند.»

وی افزود: «در سال ۸۶ قانون مبارزه با پول‌شویی را در مجلس تصویب کردیم. آن‌ها این قانون را ناقص دانستند و خواستار تقویت آن شدند؛ اما اشکال آن جاست که آن‌ها می‌خواهند هر اتفاقی را که در داخل کشور در این زمینه می‌افتد به آن‌ها اطلاع دهیم. همچنین در سال ۱۳۹۴ قانون مبارزه با تامین مالی تروریسم را تصویب کردیم و راه‌های کمک به تروریسم را کاملاً بستیم؛ اما برای جلوگیری از سوء استفاده‌ی دشمنان در تبصره‌ی دوی ماده‌ی یک آن قانون مقرر کردیم مردم و گروه‌های آزادی‌بخش که علیه اشغال خارجی مبارزه می‌کنند تروریست نیستند؛ اما FATF به ما اعلام کرد که این تبصره را باید حذف کنیم.»

وی ادامه داد: «کنوانسیون پالرمو درباره‌ی مبارزه با جرائم سازمان یافته‌ی فراملی را هم FATF به ما الزام کرد و وزیر وقت هم امضا کرده است؛ اما کنوانسیون‌هایی که از همه خطرناک‌تر است کنوانسیون مبارزه با تامین مالی تروریسم است که آن‌ها به ما الزام کردند که به آن بپیوندیم. کنوانسیون پالرمو به رغم مخالفت برخی از نمایندگان

اما رئیس مجلس این اخطار را وارد ندانست و گفت: «به دلیل این که مجلس به کلیات این رأی داده است و الآن جزئیات آن است، اخطار شما وارد نیست. جزئیات آن را بحث می‌کنیم و هر جایی که فکر می‌کنید اشکال دارد مخالفت کنید و بند آن را عوض کنید، اما این نکته‌ای که می‌فرمایید ربطی به کنوانسیون ندارد. کنوانسیون یک چیز دیگری است. این بحث قانون‌گذاری خود ما است. بله. آن‌ها هم ممکن است شورای عالی امنیت ملی را نپذیرند؛ ولی شما این‌جا آوردید که شورای امنیت ملی باید تصمیم بگیرد؛ بنابراین دو چیز متفاوت است.»

نماینده‌ی مردم بهار و کیودرآهنگ در مجلس با بیان این که رای مجلس به کلیات لایحه در زمانی بود که تدبیر مقام معظم رهبری ابلاغ نشده بود، خطاب به لاریجانی گفت: «وقتی که تدبیر ایشان ابلاغ شده و اساس این لایحه و تغییرات آن هم مبتنی بر کنوانسیون مبارزه با تامین مالی تروریسم است، طبیعی است که شرایط امروز فرق کرده باشد. من بر این اساس نظرم را گفتم ولی جنابعالی قبول نمی‌فرمایید.»

پورمختار در ادامه با اشاره به اشکالات متعدد ماده‌ی یک لایحه اصلاح قانون مبارزه با تامین مالی تروریسم گفت: «یکی از اشکالات لایحه، قبول اصل تعریف تروریسم مبتنی بر مقرراتی است که کنوانسیون‌های بین‌المللی تعیین کرده است. ما عملاً داریم همان مقررات را تأیید و تصویب می‌کنیم و از طرف دیگر صرفاً و صرفاً آن چیزی را که مد نظر خود ما است در



چارچوب مصوبات آتی شورای عالی امنیت ملی بردیم و می‌گوییم شورای عالی امنیت ملی مرجع تشخیص این است که چه گروهی تروریسم هست و چه گروهی تروریسم نیست. این واقعیت را باید تشریح کنیم که وقتی قانونی، حتی قانون داخلی را تصویب می‌کنیم که مبتنی بر کنوانسیون است، کشورهای خارجی می‌توانند به همین قانون داخلی ما استناد کنند و بر مبنای استنادی که این قانون به کنوانسیون کرده است، بعضی از گروه‌ها را که ما حتی تروریسم نمی‌دانیم به ما معرفی کنند و خواهان قطع حساب‌های آن‌ها، کنترل آن‌ها و برخورد جدی با آن‌ها بشوند. بر همین اساس این اصلاحاتی که صورت گرفته است، اصلاحی نیست که واقعی و کافی به مقصود باشد و از این جهت اعتقاد دارم که کلاً و تماماً در راستای کنوانسیون هست.» نهایتاً نماینده‌ی مردم بهار و کیودرآهنگ در مجلس پیشنهاد داد که این ماده به کمیسیون حقوقی و قضایی مجلس برگردد تا بر مبنای تدابیر مقام معظم رهبری مجدداً بررسی شود.

برخی نهادهای رسمی داخلی ما شامل تعریف آن‌ها از تروریست شود و اکنون سازمان صنایع دفاعی ما تحت تحریم‌های سازمان ملل است.»

در ادامه احمد مومنی‌راد، استاد دانشگاه و کارشناس حقوق بین‌الملل، نیز افزود: «موافقان و مخالفان این لایحه در خصوص این که این کنوانسیون خطراتی را برای کشورمان دارد اتفاق نظر دارند؛ اما موافقان این لایحه معتقدند که با شروطی که قرار می‌دهیم و در بیانیه‌ی تفصیلی، این را برطرف می‌کنیم که باید دید این حرف درست است یا نه.» وی با اشاره به این که در حقوق بین‌الملل واژه‌ی تروریسم تعریف نشده است، ادامه داد: «سازوکار تقیینی حق شرط و تحدید تعهد، ناکارآمد است؛ زیرا مواد بیست و بیست و یک کنوانسیون ۱۹۶۹ مربوط به معاهدات در این باره به بسیاری از سوالات پاسخ نمی‌دهد.»

مومنی‌راد اضافه کرد: «در سکوت مقررات بین‌المللی جای تفسیر باقی می‌ماند و کشورها ممکن است مطابق منافع مالی خود، آن را تفسیر کنند و آن‌ها ممکن است گروه‌هایی مانند حزب‌الله را که از نگاه ما تروریست نیستند در فهرست تروریست قرار دهند.»

این کارشناس حقوق بین‌الملل با اشاره به خروج آمریکا از برجام گفت: «آن‌ها خلاءها را به نفع خود تفسیر می‌کنند.»

هم‌چنین لازم به ذکر است در ۲۷ مرداد ۹۷ سخنگوی شورای نگهبان در توثیقی از اعاده‌ی لایحه‌ی اصلاح مبارزه با پول‌شویی به مجلس شورای اسلامی خبر داد که خبر مسرت بخشی بود.

عباسعلی کدخدایی در این باره نوشت:

«لایحه‌ی اصلاح قانون پول‌شویی در چهار بند مغایر با موازین شرع مقدس و قانون اساسی شناخته شد و جهت اصلاح به مجلس اعاده گردید. ملاک بررسی شورای نگهبان در مغایرت یا عدم‌مغایرت یک مصوبه، موازین شرع مقدس و قانون اساسی است.» در پایان باید گفت در چنین شرایطی که کشور با زیاده‌خواهی‌های غرب و نهادهای بین‌المللی وابسته به آن‌ها روبه‌رو خواهد شد و تقاضای برجام‌های موشکی و منطقه‌ای برای حل مشکلات بانکی ایران از خواسته‌های آن‌ها خواهد بود؛ تنها راه ممکن برای حل مشکلات بانکی و تجاری و به‌طور کلی مقاوم‌سازی اقتصاد کشور اجرای سیاست‌های اقتصاد مقاومتی، به‌ویژه انعقاد پیمان‌های پولی دوجانبه و چندجانبه با شرکای راهبردی و تجاری است.

مجلس، تصویب شد؛ اما کنوانسیون مبارزه با تامین مالی تروریسم در مجلس تصویب نشد که آخرین بحث درباره‌ی این کنوانسیون این بود که تصویب آن به تأخیر بیفتد که در نهایت با فرمایشات مقام معظم رهبری، هیچ موضوعی باقی نمی‌ماند و نباید خواسته‌های بیگانگان را در این زمینه در مجلس تصویب کنیم.»

این نماینده‌ی مجلس گفت: «آن‌ها می‌خواهند همه‌ی اطلاعات مالی ما را داشته باشند تا آثار تحریم‌های خود علیه کشورمان را به طور کامل رصد کنند. با توجه به خروج آمریکا از برجام، فضا عوض شد؛ بنابراین در شرایط جدید باید منافع خود را در نظر بگیریم و بر اساس آن عمل کنیم.»

دهقان اضافه کرد: «ما در وضعیت تحریم هستیم و راهکارهای متنوع داریم و ظرفیت داخلی ما زیاد است. دنیا فقط محدود به غرب و آمریکا نیست و باید رویکردمان را تغییر دهیم. ما در وضعیت قدرتمندی هستیم و راه حل‌های زیادی وجود دارد.» مجید شاکری، استاد دانشگاه و کارشناس مسائل مالی بین‌المللی، نیز با اشاره به این که حجم سوء تفاهمات درباره‌ی FATF (کارگروه اقدام ویژه مالی برای مبارزه با پول‌شویی و تامین مالی تروریسم) به ویژه در خصوص مدافعان و در برخی موارد مخالفان آن زیاد است، گفت: «برخی‌ها تصور می‌کنند که یک پیمان بین‌المللی به عنوان FATF وجود دارد که همه‌ی کشورها عضو آن هستند پس چرا ما امضا نکنیم در حالی که همه‌ی این تصورات غلط است.»

وی ادامه داد: «FATF نهاد ناظر نیست بلکه ساختار مشاوره‌ی بین‌الدولی است و کلاسی و پنج عضو و دو عضو ناظر دارد.»

شاکری گفت: «FATF که در ایران مطرح است برنامه‌ی اجرایی است که مخصوص کشور ما نوشته شده که خلاف منافع ایران است. مخالفان FATF در کشورمان مخالف تعامل بین‌المللی و مخالف مبارزه با پول‌شویی و تامین مالی تروریسم نیستند بلکه مخالف این برنامه‌ی اجرایی هستند که برای ایران نوشته‌اند. این برنامه‌ی اجرایی برای ایران کاملاً الزام‌آور است؛ اما متأسفانه این موضوع در کشورمان محرمانه نگه داشته شد و وانمود می‌شد این برنامه فقط توصیه است.»

این کارشناس مسائل مالی بین‌المللی گفت: «FATF زیرساخت انتقال اطلاعات است و باید در مورد تراکنش‌های مالی خودمان در صورت درخواست آن‌ها پاسخگو باشیم. با اجرای FATF حتی شاید



از اواسط سال ۱۳۹۵ دولت

حسن روحانی اقدام به

همکاری گسترده با کارگروه

ویژه‌ی اقدام مالی موسوم

به FATF کرد که حاصل

این همکاری‌ها، برنامه‌ای

۱۴ ماده‌ای شامل مجموعه‌ای

از اقدامات اجرایی و تقنینی

از جمله اصلاح برخی از

قوانین داخلی در زمینه‌های

پول‌شویی، تأمین مالی

تروریسم و پیوستن به برخی

از معاهدات بین‌المللی شده

است و متأسفانه وزیر اقتصاد

وقت، جناب آقای دکتر

طیب‌نیا، بدون طی مراحل

قانونی، آن را پذیرفته و

در طول بیش از یک سال

گذشته نیز بخش‌های مختلف

دولت در حال اجرای

بندهای این برنامه بوده‌اند.